

یکی از بهترین انتخاب‌ها برای آشناسدن با فرهنگ، هنر و پیشینه مردم استان لرستان سر زدن به «قلعه فلک‌الافلاک» و تماشای اسباب و اشیای دو موزه این قلعه است. انتخاب اشیای به نمایش گذاشته شده در موزه باستان‌شناسی و صحنه‌های بازسازی شده از زندگی و آداب مردم لر آنچنان هوشمندانه است که در بازدیدی چند ساعته می‌توان با بسیاری از آداب و دل‌مشغولی‌های مردم غیور و هنرمند لرستان آشنا شد. در این بازدید همچنین از تماشای قلعه فلک‌الافلاک که یادگاری است کهن سال از حکومت‌های منطقه، نباید غافل شد. فلک‌الافلاک علاوه بر شگفتی‌ها و داستان‌هایش، به خاطر ارتفاع و تسلطش بر خرم‌آباد، چشم‌اندازی وسیع و تماشایی از شهر به بازدیدکنندگان هدیه می‌دهد.



قلعه فلک‌الافلاک

موزه
فلک‌الافلاک
خرم‌آباد

فاطمه یزدی
عکاس: محمد مهدی بهمنی



شکار سر به هوا

«دی‌جومه» روش ابتکاری شکارچیان لر برای شکار کبک است که ظاهراً خوب هم جواب می‌دهد. شکارچیان با استفاده از این پرده سفید و پارچه‌های رنگارنگی که به آن دوخته شده‌اند، حواس کبک را پرت می‌کنند تا وقتی پرنده در تیرس قرار گرفت، ماشه را بکشند. در موزه مردم‌شناسی و با تماشای روایت‌هایی که مجسمه‌ها به نمایش گذاشته‌اند، می‌توان با شیوه زندگی عشایری که در کوه و کمرهای استان لرستان زندگی می‌کنند، آداب و رسومشان و مشاغل مردمان این ناحیه آشنا شد.

چشم‌انداز ابدی

اگر یک مشاور املاک بخواهد قلعه فلک‌الافلاک را بفروشد یا اجاره دهد، احتمالاً برای جذب مشتری‌هایش پیش از هر چیزی به چشم‌انداز آن اشاره می‌کند. فلک‌الافلاک این چشم‌انداز را مدیون تپه‌هایی است که روی آن ساخته شده است. درباره سن و سال قلعه میان صاحب‌نظران اختلاف نظر وجود دارد، اما قلعه حداقل هزار سالی عمر دارد. فلک‌الافلاک ۱۲۴ اتاق، دو حیاط بزرگ و یک چاه عمیق دارد که منبع تأمین آب مورد نیاز ساکنان قلعه بوده است.

گزارش یک سنگ تراش

از جمله اشیای تماشایی موزه مردم‌شناسی فلک‌الافلاک سنگ قبرهای آن است. سنگ قبرهایی نمونه همین سنگ ایستاده قبر شاعلی پسر جعفر که به گواهی سنگ مزارش شکارچی بوده است. سنگ قبر مدعی است که شاعلی نه تنها در کار شکار قوچ و گوزن بوده که به شکار شیر هم می‌رفته است. سنگ‌تراشان لر با تصویرهایی که روی سنگ قبرها نقش می‌کرده‌اند، خبر از شغل متوفی می‌دهند و البته در مواردی مثل سنگ گور شاعلی، شجاعت و دلیری شخص در گذشته را هم به رخ می‌کشیدند.



بافته‌های ذهنی

زان لر بافندگان کاربلدی به شمار می‌روند. سند این ادعا بافته‌های موزه مردم‌شناسی هستند. بافندگان نقش‌هایی مانند نقش‌های این تکه فرش را بدون در دست داشتن نقشه و به صورت ذهنی می‌بافند. عشایر لر نقش‌های هندسی و حیوانی را بر قالی‌هایشان، خورجین اسب‌ها، بقچه و حتی ریسمن‌هایی که برای بر پا کردن و بستن سیاه‌چادرهایشان به کار می‌برند، نقش می‌کنند. گلیم، جاجیم و قالی‌های مردم لرستان سهم قابل توجهی از ویرتین‌های موزه مردم‌شناسی را به خود اختصاص داده‌اند.



برنزه‌های لرستان

این‌ها لگام اسب‌های مردمانی دلیر و جنگجوست که زمانی در لرستان می‌زیستند و از مرزهای کشور دفاع می‌کردند. میله میانی در دهان اسب قرار می‌گرفت و افسار به دو طرف آن بسته می‌شد. این لگام از جمله اشیای مفرغی موزه باستان‌شناسی است که قدمتی بیش از سه هزار سال دارند. اشیای ظریف مفرغی شامل سوزن سر، تیغه تیر، سر گرز و مجسمه حیوانات عجیب و غریب می‌شود. سازندگان این اشیا آن‌ها را برای استفاده در مراسم آئینی و تشریفاتی ساخته‌اند.

